

JUDr. Daniel Patěk, Ph.D.
Katedra obchodního práva
PF UK

Oponentský posudek k diplomové práci pana Tomáše Mirčevského
na téma „Odpovědnost a ručení členů představenstva akciové společnosti vůči třetím osobám“
(vedoucí diplomové práce: Prof. JUDr. Stanislava Černá, CSc.)

Rozsah práce: 56 stran

Datum odevzdání práce: 27. 6. 2011

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Téma lze rozhodně považovat za aktuální, neboť se věnuje dosud nepříliš prozkoumaného práva věřitelů společnosti hojit se na členu představenstva a jeho majetku, což v případě insolvence společnosti představuje jedinečnou možnost věřitelů kompenzovat svou újmu. Zkoumaná úprava tak je i cenným příspěvkem k řešení problému řádného výkonu funkce statutárního orgánu.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody).

Práce se věnuje relativně úzce vymezenému tématu, jehož úpravu nalezneme na různých místech obchodního zákoníku. Rozhodně se nejedná o téma široce traktované v teorii a důkladně řešené v judikatuře. S ohledem na obě výše uvedené skutečnosti lze konstatovat, že náročnost v tomto případě výrazně přesahuje standard obvyklý u diplomových prací.

3. Kritéria hodnocení práce:

A. Splnění cíle práce

Diplomant si dal za cíl o zvolené problematice „podat ucelený výklad“ (str. 5). Tento záměr se v zásadě podařilo naplnit.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Při zpracování tématu autor řádně předkládá vlastní závěry k řešeným právním otázkám a polemizuje se závěry právní teorie – nikoliv však důsledně. Například na str. 22 uvádí bez vlastního vyjádření názorový spor ohledně možnosti liberace v případě odpovědnosti podle § 3a odst. 2 obch. zák.

C. Logická stavba práce

Systematice výkladu bych vytkl, že se autor poněkud zbytečně věnuje problematice předpokladů pro výkon funkce představenstva (kde navíc opomíjí úpravu § 38l obch. zák.), povinnosti mlčenlivosti, zákazu konkurence a dalším otázkám, které sice jsou významné pro vystižení postavení představenstva, v rámci zvoleného tématu však jejich zařazení není odůvodněno.

Z textu práce není zřejmé, na základě jakého kritéria zvolil pořadí zkoumaných druhů odpovědnosti členů představenstva v kapitole 2.2 (a postrádám zde kapitulu o odpovědnosti vznikající při vztazích v rámci faktického koncernu).

Kapitolu 2.3 věnovanou judikatuře ke zkoumané problematice nebylo vhodné takto odtrhnout od hlavní části práce. Kvalitě práce by naopak prospělo zapracování judikatorních závěrů do příslušných pasáží věnovaných právní úpravě.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Autor k vypracování textu použil dostatečný počet pramenů a to v českém a německém jazyce. Práce s literaturou včetně použitých citací odpovídá požadavkům kladeným na odborný text, jakým je diplomová práce. Výtku je však třeba adresovat citacím z kolektivních děl, kdy není uveden konkrétní autor citované myšlenky.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Lze konstatovat, že autor dobře analyzoval zvolenou problematiku. V závěru se však měl pokusit o hlubší zobecnění získaných poznatků o přístupu českého zákonodárce.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Úprava práce je standardní. Žádné grafy ani tabulky práce neobsahuje.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Jazyková a gramatická úroveň textu odpovídá standardům diplomové práce s výjimkou určitého počtu překlepů, užití slova „fůze“, ne zcela vhodného označení kapitoly 2.3 (Snaha tuzemských soudů o přímý postih členů představenstva) a podkapitoly u kapitoly 2.2.2 („Ustanovení § 50 zákona č. 125/2008 Sb., zákon o přeměnách obchodních společností a družstev“; obdobné platí podkapitolu u kapitoly 2.2.3, 2.2.4 a další).

4. Případné další vyjádření k práci:

Kladem práce je zohlednění zahraničních úprav (Německo, USA a Anglie).

S ohledem na zaměření práce považuji za nevhodné hovořit v textu obecně o členech statutárních orgánů obchodních společností – a to s odůvodněním, aby bylo zachováno znění zákona (str. 5). Toto obecné formulování pak vede k nesprávným tvrzením jako na str. 6: „obchodní zákoník vychází při úpravě orgánů obchodních společností z dualistického systému“.

Nepravdivé a formulačně nevhodné je tvrzení, že se „v rukou“ valné hromady soustředují vrcholné exekutivní pravomoci (str. 6). Na str. 16 je v poznámce pod čarou č. 32 nesprávně uvedeno, že § 373 hovoří o okolnostech vylučujících odpovědnost. To samé platí pro „prokuristy podle § 15 ObchZ“ na str. 22.

Na straně 24 diplomant v prostředním odstavci konstatuje, že se v případě přeměn se s ohledem na přímou odpovědnost členů představenstva zakotvenou v zákoně č. 125/2008 Sb. neaplikuje ručení § 194 odst. 6. Přitom v poznámce pod čarou k témuž odstavci rozporně uvádí, že lze žalovat členy představenstva o náhradu škody z titulu jejich přímé odpovědnosti jen v případě, že nedošlo k naplnění podmínek pro ručení členů představenstva podle § 194 odst. 6 obch. zák. Jaký je tedy diplomantův závěr v dané věci?

Krajně diskutabilní je tvrzení na str. 28, že „na věřitele je proto nutno pohlížet jako na slabší stranu“, a to v souvislosti s insolvencí společnosti.

Kapitole 2.4 věnované trestněprávní judikatuře nepředchází výklad o příslušné úpravě, navíc zcela absentuje zmínka o nově účinné úpravě.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Na str. 21 v souvislosti s odpovědností za škodu při neoprávněném podnikání diplomant rozlišuje podnikatelskou činnost, k jejímuž výkonu je nezbytné povolení, a činnost, jež vyžaduje udělení licence. Jaké je zde dělicí kritérium mezi těmito činnostmi či veřejnoprávním aktem?

K jakým změnám zkoumané problematiky dojde v případě rekodifikace soukromého práva?

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň:

Doporučuji práci k obhajobě. Při jejím hodnocení je kromě výše uvedených výtek třeba vzít v potaz úzké vymezení náročného tématu, které klade na diplomanta zvýšené nároky, a v tomto kontextu je třeba práci hodnotit. Předběžně navrhuji klasifikovat ji stupněm „velmi dobře“.

V Praze dne 2. 9. 2011

JUDr. Daniel Patěk, Ph. D.
oponent diplomové práce